

CENA 25 MK.

GAZETA KALISKA

Pismo codzienne, polityczne, społeczne i ekonomiczne.

PRENUMERATA WYNOSI

w Kaliszu miesięcznie 500 Mk.

Na prowincji z przesyłką

pocztową 600 Mk.

Zagranicą 1200 Mk.

Cena pojed. egzemplarza 25 Mk.

CENA OGŁOSZEŃ:

Za 1 wiersz non. lub jego miejsce
na str. 123. m. 250, w tekście m. 200
Nekrologi: 250 mk. zwyczajnie 120 mkAdres Redakcji i Administracji
Kalisz, Al. Józefiny 1. Tel. N 91.
Otwarta od 9-12 i od 2-6 po poł.

№ 125 (7164)

Sobota, dnia 3 czerwca 1922 r.

Rok XXX

Dla młodzieży dozwolone

OAZA

Dla młodzieży dozwolone

MAŁPY

Wszechpotężny film świata
Amerykańskiej wytwórni The Transatlantic Film Co Ltd w New-Jorku.

TYGRYSY

„HARO AS”

: TEGO :
jeszcze
nie było.Sensacyjny dramat w 6 aktach os-
nuty na tle wojny europejskiej.
Najwyższy tryumf niezrównanej
Marji WALCAMP.: TEGO :
jeszcze
nie było.

Początek sobota i święta (2 dni)

I seans o godzinie 4-ej
ostatni seans o godzinie 9.15
w DNIU POWSZEDNIE
I seans o godz. 6.30
ostatni seans o godz. 9.15

LWY

ZMIJE

Wielkie sensacje!!!

Ceny miejsc niższe.

Teatr Letniw OGRODZIE
Al. Józefiny 17.

2

Dnia 4 i 5 czerwca w niedzielę i poniedziałek r. b.
Wielkie świąteczne przedstawienia łódzkiego teatru „SCALA” 2

Lola Patroni

ulubiona pieśniarka Rzeczypospolitej Polskiej

Balet Matuszewskich

kwartet art. Warszawskich teatrów.

Stasio Bronecki

autor, humorysta, piosenkarz.

Adam Górecki

znany monologista recytator.

W PROGRAMIE: Humor, śpiew, tańce z najnow-
szych szlagierów.

Na zakończenie programu

Oj! oj! ta waluta

awantura miłośno-giełdowa napisał Bro Bod.

OSOBY:

Maks Cynamboński, bankier wojenny

p. A. Górecki.

Lu, jego kochanka

p. L. Patroni.

Salomon Glik

p. St. Bronecki.

Rodzynek

p. F. Matuszewski.

UWAGA: Drugi dzień świąt, poniedziałek

Zupełna zmiana programu.

Nowe kuplety, piosenki, tańce i recytacje.

Na zakończenie

Trójkąt małżeński

Scetsch napisała Lola Patroni.

Bilety wcześniej nabywać można w cukierni
p. Mayera, a w dzień przedstawienia w kasie

teatru od godziny 5. 1580

Plachty nieprzemakalne

Płótna impregnowane i surowe

Plachty żniwne

p o l e c a :

Fabryka N. ZEMSZ.

WARSZAWA, Chłodna 38, telef. 29-86 i 35-88.

Adres telegraficzny: Brezent—Warszawa.

Rok założenia 1893. 1553

Losy do II kl. Loterii Państwowej

nadeszły

do kolekty Gazety Kaliskiej i są do nabycia
do dnia 7 czerwca włącznie. 1586

Dr. P. KLINGER

SPECJALISTA

chorób wenerycznych i skórnych
.. (analizy krwi na syfilis) .. 1402

przyjmuje codziennie: od 8¹/₂—10 i od 4—7,
w niedziele i święta od 11—1. Towarowa 3, 1 p.

Telegramy.

Monopol tytoniowy przyjęty.

WARSZAWA 2.8. W dniu wczorajszym w
trzecim czytaniu ustawa o monopolu tytonio-
wym została przyjęta w Sejmie Ustawodawczym
większością 6 głosów.

Choroba gen. Iwaszkiewicza

WARSZAWA. Dzielny obrońca wschodniej
części Małopolski, generał Iwaszkiewicz zanie-
mógł poważnie. Chorego umieszczono w szpi-
talu Ujazdowskim.

Śmierć pośta hr. Skarbka

WARSZAWA. Do Sejmu nadeszła wiadomość
że we Lwowie zmarł poseł hr. Skarbka, słynny
działacz obozu Narodowej Demokracji w Mało-
polsce wschodniej.

Krwawe napaści Niemców

KATOWICE. Noc, ze środy na czwartek przeszła
w Gliwicach, zwłaszcza nad przedmieściem Szobiszowic
kiem, niespokojnie. Polacy przeżywali tragiczne chwile.
Do ogrodu probostwa rzucono kilka granatów ręcz-
nych. Do mieszkania polaka Donora wpadła uzbrojona
banda i zamordowała go oraz raniła ciężko jego 17-
letniego syna. Robotnicy polscy, wracając w nocy po
pracy, zostali pobici ciężko. Ludność polska z Gliwic
i przedmieść masowo ucieka na polskie terytorium.

ślaska. Bojówki niemieckie, ókórym pierwsze napa-
dy uszły bezkarnie, występują w sposób coraz bar-
dziej gwałtowny.

Rozgoryczenie wśród polaków wzrasta się. Mnożą
się wypadki odwetu, czemu jednak starają się zapo-
biec organizacje polskie. Podobno władze koalicyjne
zamierzają ogłosić dziś stan oblężenia w całym obwo-
dzie przemysłowym. O terrorze i gwałtach niemiec-
kich wobec polaków donoszą także z Zabrza. Żołnie-
rze i bandy uzbrojone w rewolwery i granaty ręczne na-
padają tam na polaków na ulicach i w mieszkaniach. W
sobotę Niemcy uniemożliwili zabawę Sokoła w Zab-
rzu, poczem zgromadzili się w większej liczbie przed
mieszkaniem dr. Hagera, byłego polskiego komisarza
plebiscytowego na powiat zabrski. Hager musiał rato-
wać się ucieczką.

Cziczeryn w Berlinie

WIEDEN. „Neues Wiener Tageblatt“ donosi z
Berlina pod datą 31 maja b. r.: Słychać, że Cziczeryn
przybędzie w piątek do Berlina. Przy tej sposobności
będą się toczyły rokowania w sprawie rozszerzenia

układu niemiecko-rosyjskiego na inne republiki sowie-
ckie oraz w sprawie umów handlowych i konsularnych.
Krasin, który od kilku dni bawił w Berlinie, odjechał
dziś do Londynu. Otrzymał on polecenie prowadzenia
w Londynie rokowań wstępnych w związku z Konfe-
rencją w Hadze.

Wielki pożar w Neapolu

NEAPOL. W magazynach portowych wybuchł u-
biegłej nocy wielki pożar. Spłonęły znaczne zapasy
towarów i zboża. Straty są bardzo poważne.

Zamknięcie granicy wschodniej jest chwilowe

LWOW. Stery kolejowe otrzymały ze źródeł so-
wieckich informację, że zamknięcie granicy wschodniej
dla handlu towarowego jest tymczasowe ze względu
na reorganizację „Wniesztorgu”. Za parę dni ruch
będzie podjęty na nowo.

Expose min. Skirmunta w Sejmie.

WARSZAWA. Minister Skirmunt w swo-
im exposé wskazał, że linja postępowania de-
legacji polskiej w Genui, wypływająca z zasad-
niczych wskazań naszej polityki zewnętrznej
była prostą i jasną i nie nasuwała żadnych po-
ważniejszych wątpliwości. Decydującym czyn-
nikiem skuteczności akcji polskiej w Genui było
przeświadczeniem, że polityka nasza jest wier-
nym odbiciem potrzeb i dążeń całego narodu
polskiego. W najważniejszych też chwilach
mógł się minister powołać na zaufanie i na po-
parcie Sejmu i społeczeństwa. Doniosłość tego
faktu podkreśla minister z całym naciskiem.

Delegacja polska udała się na konferencje
do Genui po przeprowadzeniu starannym prac
przygotowawczych. Sojusz z Francją będący
kardynalnym wskazaniem zewnętrznej polityki
Polski, musiał być punktem wyjścia tej działal-
ności. Program ten uzupełniony został porozu-
mieniem osiągniętym w Bukareszcie i Belgradzie,
porozumieniem z Małą Ententą oraz ukła-
dem warszawskim z państwami bałtyckimi.

Minister udając się w końcu marca b. roku
do Paryża, Londynu i Brukseli miał w ręku
konkretny plan akcji, nieomieszkawszy przedstawić
rządom mocarstw sprzymierzonych i na od-
wrot otrzymał szczegółowe wyjaśnienia co do
programu działalności tych państw. Fakt ten
umożliwił delegacji polskiej na obradach od-
bytych w Genui wspólną linję postępowania,
wykluczając błędy i iluzje przy ocenie ogólnej
sytuacji.

Działalność konferencji genueńskiej rozpa-
da się na dwa działy polityczny i ekonomiczny.
Program nasz w dziedzinie politycznej po-
lega na wpływniu wszelkimi środkami o utrzy-
manie solidarności między państwami dążącymi
do zapewnienia pokoju europejskiego w drodze
uszanowania obowiązujących traktatów i a
następnie na zapobieganiu rozbiciu prac kon-
ferencji i uzyskaniu możliwych wyników, szcze-
gólnie w dziedzinie sanacji stosunków w Euro-
ropie wschodniej. Polska wypełniła w Genui
dzielo ogólnopokojowe, wychodząc poza ramy
jej własnych interesów państwowych.

Polska zajęła stanowisko pośredniczącej i
łagodzącej w niczem nie naruszyła swego sto-
sunku z Francją, opartego na głębokiej i trwa-
łej przyjaźni i wspólności interesów obu naro-
dów. Sojusz polsko-francuski w swej kolabo-
racji wyszedł tylko zaciśniony i wzmocniony,
ale dobrze zrozumiany sojusz nie polega na
ślepych uzgodnieniu stosunków wzajemnych.

Typowym przykładem był fakt, który wy-
wołał mylnie interpretacje z tej racji, że Polska
nie identyfikowała się z Francją i Belgją w za-
daniu wobec Rosji bezwarunkowego wrotu
zabranego mienia. Polska liczyć się musiała z
faktem traktatu ryskiego. Lecz chociaż trak-
tat ten unormował stosunki sąsiedzk, przesądził
o uznaniu przez nas Rosji de jure, nie od-
bierał on Polsce prawa i możliwości uczestniczenia
w obradach genueńskich nad zagadnieniami ro-
syjskimi. Dotyczyły one przecież gospodar-
czej odbudowy Rosji, a wybór Polski do pod-
komisji politycznej świadczył o zrozumieniu sta-
nowiska Polski w tej sprawie.

Nawet Cziczeryn przyznał, że był to moment
dla interesów rosyjskich pożądanym. Niemniej
jednak Polska była zmuszona do zachowania
nad sprawą rosyjską pewnej rezerwy. Mimo to
inicjatywa sprecyzowania programu międzynaro-
dowej kolaboracji w odbudowie Rosji pocho-
dzi od delegacji polskiej.

Minister pragnąłby ażeby ten krok rządu
polskiego rozumiała Rosja nie tylko jako tak-

tyczne posunięcie, ale jako szczerą objawia-
jącą chęć ulżenia niedoli ludu rosyjskiego.
Co do protokołu ryskiego z 20 marca roku bie-
żącego, prostuje minister balamutne kome-
ntarze.

Był on jedynie sprawozdaniem wymiany
zdań delegatów, którzy zetknęli się w Rydze—
sprawozdaniem ujętym w formie opinii, wzglę-
dnie zaleceń. Nie mógł on wiązać bezwarun-
kowe rządu polskiego. Przechodząc do omó-
wienia traktatu w Rapallo, przypomina minister
zastrzeżenie poczynione przez Polskę wobec
komisji odszkodowawczej w Paryżu i powołując
się na zapewnienie obu kontrahentów, że trak-
ta w Rapallo nie zawiera żadnych tajnych zo-
bowiązań, wymierzonych przeciw innym pań-
stwom, podkreśliła pokojową politykę Polski
jako dowody szczernej chęci poprawnego współ-
życia z wszystkimi sąsiadami. Minister jest
przeświadczony, że mówiąc to, wyraża także
pogląd innych sojuszników.

Przechodząc z kolei do oceny rezultatów
politycznego dzieła konferencji genueńskiej, przy-
toczył jej dwie zasadnicze uchwaly:

1) Zwolanie do Hagi komisji w sprawie
rosyjskiej; 2) Czasowy pakt nieatakowania, i
wyraził przekonanie, że w stosunku do obrad
bałtyckich, wystrzegać należy się złudzeń. I na-
wet jeżeli obrady te zakończą się pomyślnem
wynikiem, to od osiągnięcia porozumienia do
wykonania powziętych zobowiązań, droga da-
leka. Minister stwierdza jednak, że nasza do-
tychczasowa linja zasadnicza postępowania i
w Hadze powinna znaleźć zastosowanie.

Minister pragnie wypowiedzieć życzenie, a-
żeby i Stany Zjednoczone zechciały wziąć u-
dział w konferencji Minister zauważa dalej, że
traktat ryski stanowi gwarancję szerszą w tre-
ści i w trwaniu od paktu genueńskiego. To też
delegacja polska nieomieszkawszy wyraźnie za-
strzec, że nasze przystąpienie do paktu nie może
w niczem związać obu stron w zobowiązaniach
przewidzianych w traktacie ryskim.

Przystępując do zobrazowania gospo-
darczych wyników, oświadcza minister, że wy-
niki te są zdaniem jego niedoceniane, lecz pa-
miętać należy, że przy ich osiągnięciu unik-
nięto poważnego niebezpieczeństwa, które wy-
raża się do tendencji ograniczenia suweren-
ności gospodarczej państw słabszych.

Zgodnie z podziałem konferencji na komi-
sję, omawia minister rezolucje komisji finan-
sowej, ekonomicznej i transportowej. Konferen-
cja genueńska uchwaliła zasady ogólne, które
stanowią kamień węgielny zdrowej poli-
tyki gospodarczej wszystkich krajów, lecz tru-
dno w tych decyzjach widzieć cudotwórczą
środk.

Osiągnięcie równowagi gospodarczej stano-
wi pierwszy krok do uzdrowienia waluty. Zwa-
żywszy na uregulowanie cyrkulacji złota, kon-
trolli operacji dewiz i długoterminowe kredyty
dla państw skazanych na pomoc zewnętrzną,
przysiężono do przekonania, że w sprawie
finansów konferencja spełniła poważne zada-
nie.

Niemniej poważne są rezultaty komisji e-
konomicznej, przyczem zauważyć należy, że
większość zaleceń konferencji genueńskiej w
dziedzinie ekonomicznej została już w Polsce
wprowadzona. Omówiwszy rezultaty komisji do-
chodzi minister do wniosku, że ogólny bilans
konferencji nie może uchodzić za ujemny i wska-
zuje, że korzyści konferencji dla Polski, wy-
rażają się nie tylko w uniknięciu poważnego
niebezpieczeństwa, lecz w rozszerzeniu i umoc-

nieniu naszych stosunków z innymi państwami
i w uzyskaniu sposobności wykazania naszej
czynnej polityki pokojowej. W końcu, podkre-
śla minister niewątpliwą wzrost naszego auto-
rytetu międzynarodowego.

Przechodząc do naszych spraw terytorjal-
nych i granicznych, stwierdza minister, że w
ciągu 3 lat jakie nas dzieli od zawarcia traktatu
wersalskiego państwo polskie znalazło się w
możliwości i konieczności nie tylko rozwiązania
granic przez obronę ich siłą własnego oręża, ale
unormowaniem ich w drodze międzynarodowych
traktatów, specjalnie traktatu ryskiego. W ten
sposób istotny przedmiot art. 87 traktatu wersal-
skiego został zgodnie z jego duchem wypeł-
niony. Rząd polski zgodnie z postanowieniami
co do załatwienia sprawy naszych granic
wschodnich pozbawionego dotychczas jednak
sankcji mocarstw, dba jednak o skrupulatne wy-
konanie traktatu na którym opiera się niepo-
dległość Państwa. Dlatego też nie uważalby-
my za wygasły tytuł głównych mocarstw
sprzymierzonych do oznaczenia wschodnich gra-
nic Polski, mającego się wyrazić w formalnym
uznaniu i uznaniu pokojowo, regular-
nie ustalonego obecnego stanu rzeczy. Na zasa-
dzie rozmów przeprowadzonych z miarodajnymi
czynnikami na zachodzie, rząd polski nawiązał
w kwietniu urzędową przedwstępną korespon-
dencję z rządami Francji, Anglii, Włoch i Japo-
nii, celem wspólnego sprecyzowania decyzji przy
wypełnieniu art. 87 traktatu wersalskiego. Krok
ten ułatwił rządowi odeprzeć w Genui zakusy
wniesienia naszych spraw granicznych przed nie-
kompetentne forum. Sprawa uznania naszych gra-
nic określonych traktatem ryskim, znajduje się
w stadium porozumienia się z mocarstwami.

Sprawa wschodniej części Małopolski nie
była traktowana na konferencji, nie była też ze
strony ministra przedmiotem żadnych zobowią-
zań.

Rząd polski uważa, że suwerenność nad ca-
łą dzielnicą Małopolski należy bez zastrzeżeń do
państwa polskiego. Z chwilą uznania tego sta-
nu rzeczy przez mocarstwa sprzymierzone, rząd
nieomieszkawszy przedłożyć sejmowi projektu prawa,
któreby zapewniło narodowości zamieszkującej
wschodnią część Małopolski, korzystania w ra-
mach samorządowych z jaknajszerszych swobód
Przynależność ziemi wileńskiej do Polski zo-
stała ostatecznie przesadzona aktem opartym na
nieskrepowanej woli ludności miejscowej. Pol-
ska zawsze gotowa jest nawiązać bezpośrednio
rokowania z rządem litewskim, celem unormowa-
nia dobrego stosunku sąsiedzkiego a nawet go-
towa jest uznać rząd litewski de jure.

Portep w położeniu naszych spraw terytorjal-
nych i granicznych widzi minister w tem, że zdję-
to je z porządku dziennego konferencji.

Minister przystępuje następnie do scharak-
teryzowania stosunku polski do obcych rządów,
wspomina o układzie handlowym polsko-włos-
kim. Następnie mówi o współpracy z Francją,
o serdecznych stosunkach z Belgją, a w stosun-
ku do Anglii skonstatował, że rząd angielski o-
kazuje lepsze zrozumienie dla naszych potrzeb,
a także czynnej pokojowej roli Polski.

Porozumienia Polski z Małą Ententą wy-
dało w Genui nadzwyczaj pomyślne rezultaty.

Niemniej jednak ważną była współpraca z
państwami bałtyckimi. W odniesieniu do Nie-
miec, minister oświadczył, że skorzystał z po-
bytu w Genui, ażeby omówić stan wzajemnych
stosunków i usłyszał zdanie, że wobec defini-
tywnego załatwienia sprawy śląskiej, rząd nie-
miecki jest gotów rozpocząć rokowania nad u-
staleniem normalnych warunków współpracy.

Ze swej strony minister zapewnił, że Niemcy
znajdą w Polsce sąsiada gotowego do normalnej
współpracy pokojowej. Co do Rosji i Ukrainy
wyraża nadzieję, że Moskwa i Charków ocenią
należycie konsekwencje pokojowej polityki Pol-
ski i oczekuje od niej skrupulatnego wykonania
traktatów i zobowiązań.

Obecne położenie Polski pozwoliło naszej
polityce zagranicznej wyjść poza ciasne ramy i
okazać zrozumienie i czynne zainteresowanie
dla wielkich zagadnień polityki świata. Polska
odczuwa silniej niż kiedykolwiek potrzebę ogól-
nego trwałego pokoju i jakiniedozwolonego wa-
runku stabilizacji międzynarodowych stosunków
i gospodarczej odbudowy Europy.

To wielkie dzieło oprzeć się może na pełnym
tylko utrzymaniu mocy obowiązującej trakta-
tów. To też rząd polski przeciwdziałać będzie
prądom, zmierzającym do utworzenia w Europie
nowych konstelacji politycznych. Rząd polski z
radością wita zapowiedź zbliżenia się Francji i
Rumunii. Następnie zapewnia, że akcja rozpo-
czeta w Genui będzie nadal kontynuowana. Po-
zostawiają ocenę swej działalności Sejmowi,
stwierdza w końcu, że delegacja polska dołoży-
ła wszelkich starań, ażeby wykazać światu o-
pracach polski, ażeby imię jej podnieść wysoko.

Cuda Pompei.

Od 10-ciu lat profesor Spinazzola kieruje pracami nad odkopywaniem Pompei, a wynik tej pracy jest bardzo interesujący.

Od amfiteatru posunięto się naprzód o 400 metrów przez Via dell' Abbondanza, a przestrefiła z przed 2000 lat niezwykle przypomina dzień dzisiejszy. Na usta ciśnie się pytanie: Wczoraj czy to dzisiaj wymalowano na białym murze apel wyzywający: „Wyborcy! Głosujcie na Deciusza Secundusa”? Dzisiaj to, czy wczoraj podano do publicznej wiadomości: Dziś wielkie przedstawienie w Pozzuoli. Walki gladiatorów, a o parę kroków dalej: „Jutro uroczyste przedstawienie w amfiteatrze, walki z dzikimi zwierzętami, wyścigi, pochód przez ulicę”.

Zrobiwszy kilka kroków dalej znajdziemy się w lokalu głośnym pod nazwą „Bar.” Cały stół marmurowy założony jest tym małymi, pięknymi talerzykami z brązu, przeznaczonymi na delikatesy. Ma się wrażenie, jak gdyby dopiero wczoraj przygotowano ten stół dla gości. Na jednej z ścian wiszą kruże o pięknych kształtach, różnej wielkości; tu podawano ciepłe i chłodne napoje.

Na rusztach pieca znaleziono w innym pomieszczeniu resztki popiołów i niedopałki drzewa, na fajerce zaś stał hermetycznie zamknięty dzban, w którym po otwarciu znaleziono wodę tak świeżą, jakby dzban dopiero wczoraj był nią napełniony. W głębi ulicy przed „restauracją” znajduje się „trattoria” dla ludu, jakie można dziś jeszcze widzieć na południu.

Prawie na każdym skrzyżowaniu ulic napotyka się małe ołtarze, ofiarom publicznym poświęcone, a w każdym domu jeden lub więcej ołtarzy, poświęconych różnym bogom. Na mozaikowej podłodze jadalni widać motyw węży ku czci Eskulapa. Tu widzimy szylt: „Sprzedaż broni”, a owdzie wielki skład odzieżowy. Tem znów znajduje się wspaniałe urządzone dom, którego właściciel był Probius Valens. Dom ten zaopatrzony jest w wyborne porowe ogrzewanie oraz w gorącą i zimną wodę w łazience, a także klozet spłukiwany wodą. W ogrodach biją fontanny w białych, marmurowych basenach. Fontanny biją jeszcze dzisiaj, jeżeli ciśnienie wody jest dostateczne, tak dobrze były urządzone i tak starannie zostały odkopane.

W jednym ze sklepów widać brązowe wazy i talerze, fiakony do kwiatów i szklanki wszelkich kształtów, jak również przedmioty służące do gry. W innym domu zachowało się jeszcze łóżko, stojące na pięknie rzeźbionych nogach z kości słoniowej, ze zbudowaną pościelą wewnątrz. Gdzieindziej znów widać stół, obficie zastawiony naczyniami z brązu, jak gdyby biesiadnicy w tej właśnie chwili przestraszeni katastrofą odbiegli od niego.

Jeden ze skromnych domków prywatnych z ogrodem z tyłu, posiada dach ułożony z tysięcy małych ułamków, świadczących o wielkiej cierpliwości i guście dawnych pracowników. Po prawej stronie znajduje się mały pokój, którego ściany mają barwy tak świeże, jakby dopiero wczoraj został odnowiony. Kamienne schody prowadzą na górę, gdzie również wszystko jest zupełnie dobrze zachowane. Jest to dom jednego ze starożytnych artystów, który rzeźbił w drogich kamieniach.

Idąc dalej wzdłuż ulicy dochodzi się do doskonale urządzonej pralni, zaopatrzonej w balje, suszarnie i t. p. Urządzenia do wpuszczania i wypuszczania wody znajduje się w najzupełniejszym porządku. Naprzeciw znajduje się „dom moralistów”, jak sądzić można z napisu, znajdującego się w jadalni: „Starajcie się o spokój, unikajcie wszystkiego co wywołuje niezgodę. — Na cudzą żonę spoglądajcie z szacunkiem. — Młodzież powinna zasiadać z umyętymi rękoma i nogami, mając przy sobie czystą serwetkę, a w czasie jedzenia powinna milczeć”.

Następnie przez wspaniały portal marmurowy wchodzi się do pięknego domu, zwanego przez robotników „Casa dei Morti” (dom zmarłych). Była to prawdopodobnie własność Oktawjusza Quartusa. Dom ten można uważać za największy archeologiczny cud świata. Składa się on z trzech dobrze utrzymanych pięter. Liczne małe pokoje są utrzymane w różnych barwach. W jednym z otworów w murze zawieszona jest mała lampka olejna, oświetlając naraz dwa pokoje. Resztki szyb szklanych, niebieskawych tkwią w oknach. Z jednego ze środkowych pokoiów po prawej stronie widać poprzez długi szparę filarów piękną jadalnię, po obu stronach której znajdują się stoły.

W piwnicy „domu umarłych” leżą jeszcze dwie młode dziewczyny, obok nich z ś ś leży twarzą do ziemi młodzieniec, a dalej starsza niewiasta, obok której przewrócony na wznak mężczyzna wyciągając rozpacznie ręce ku niebu. Leżą oni tam jeszcze, tak jak przed dwoma tysiącami lat kiedy walczyli ze śmiercią.

KRONIKA.

— DNIA 5 CZERWCA KWESTA NA RZECZ TOW. PRZECIWGRUZLICZEGO.

Niechaj wszyscy swoimi datkami dopomogą Towarzystwu w walce z gruźlicą, z największym wrogiem zdrowia ludzkiego. Kwesta ta zasługuje na poparcie publiczności

Składajcie zatem grosz ofiarny kwestarkom.

— GOSCIENNE WYSTĘPY ŁODZKIEGO TEATRU „SCALA”—w Teatrze Letnim ul. Józefiny 17.

W niedzielę, dnia 4 i w poniedziałek, dn. 5 czerwca r. b. odbędą się tylko 2 występy zespołu artystów teatru artystyczno-literackiego „Scala” z Łodzi.

Program wypełnią najnowsze aktualia jak: Konferencja w Genul, Danina, Shimmy, Tango, Boston.

Udział biorą: Lola Patroni, St. Bronecki, Balet Matuszewskich i inni.

Dobór repertuaru i sił artystycznych wróżą, że po wyższe wieczory będą prawdziwą uczcą artystyczną, a tem samem wypełnią salę teatru po brzegi.

Bilety wcześniej nabywać można w cukierni p. Mayera, a w dzień przedstawienia w kasie teatru od godz. 5-ej.

— Z ŻYCIA ZWIĄZKU STRZELECKIEGO.

Komenda p. Okręgu Kalisz w porozumieniu z oficerem Instrukcyjnym P. K. U. Kalisz, organizuje marsz bojowy. Oddziały Zw. Strzeleckiego jednocześnie wyruszą z Kalisza i Turku, celem odbycia próbnego marszu, a w środkowym punkcie drogi Kalisz—Turek zostaną przeprowadzone dwudniowe ćwiczenia z regulaminu służby polowej.—Komenda p. Okręgu jednocześnie z powyższem organizuje kurs instruktorski czterotygodniowy dla komendantów i instruktorów oddziałów Związku Strzeleckiego.

— Z TEATRU.

W sobotę, 3 czerwca w sali Stow. Izem. Chrześ. w Kaliszu, zostanie wystawiona przez „Teatr Górnośląski” sztuka p. t. „Ogniem i mieczem” H. Sienkiewicza w opracowaniu Poboga. Będziemy mieli możność odświeżenia sobie postaci bohaterów, które w tak plastyczny sposób uchwycił H. Sienkiewicz. A młodzież dzisiaj żywo umysławia sobie sylwetki Skrzetuckiego, Wołodyjowskiego, Bochuna Heleny Kurcewiczówny, Harpuna i nasze farsy pełne werwy i dowcipu złoży pan Zagłoba żywym słowem, rozbudzając humor w pięknie udekorowanej sali; kostjumy do stroja całości wystawienia sztuki. Bilety wcześniej do nabycia w cukierni p. Mayera, a o 6-tej, w dzień przedstawienia przy kasie teatru.

— SPADKOBIERCY ZYGMUNTA SZYMAN-SKIEGO. Min. spr. zagr. podaje do wiadomości: Generalny Konsulat polski w Chicago komunikuje, iż dnia 22. 11. zmarł wskutek nieszczęśliwego wypadku aeroplanowego w San Antonio w Teksas Zygmunt Szymański, obywatel polski, syn Antoniego i Józefy z Poznańskich, urodzony 17 października 1891 r. w Łodzi, pozostawiając spadek, do którego roszczenia pretensje członkowie dalekiej rodziny zmarłego, zamieszkałi w Ameryce, podczas, gdy konsulatowi wiadomościem jest, iż zmarły pozostawił matkę, siostrę i dwóch braci, w kraju, których jednak imiona oraz adresy nie są znane, a którzy pochodzą z pierwszej linii i przedewszystkiem uprawnieni do podjęcia spadku. Winni oni udzielić Min. spr. zagr. (Departament Konsularny, Warszawa, Fredry 1), wszelkiej informacji i złożyć wyciąg z matrykuły rodzinnej zmarłego zalegalizowany w drodze właściwych instancji.

— W SPRAWIE STRAJKU BANKOWCOW.

Minister pracy i opieki społecznej, p. Darowski, przyjął delegację zarządu głównego Związku zawodowego pracowników bankowych Rzeczypospolitej Polskiej. Delegacja złożyła memoriał, oświetlający sy-

tuację w Łodzi w Warszawie i prosiła p. ministra o interwencję w celu jaknajrychlejszego zlikwidowania zatargu.

Delegacja kategorycznie oświadczyła, że strajk wywołany jest jedynie lekceważeniem traktowaniem przez Związek Banków w Polsce przedstawionych postulatów. Sytuację należy uważać za groźną wobec tego, że na terenie Warszawy Związek Banków w Polsce na propozycję zarządu Związku zawodowego pracowników bankowych nawiązania pertraktacji odpowiedział odmownie.

— TRAGEDJA RODZINNA.

W dniu 30 maja odbyła się w sądzie okręgowym w Kaliszu ciekawa sprawa Jana Drachala, mieszkańca Tyńca, oskarżonego o 2-krotne przekupstwo urzędnika państwowego.

Na ławie oskarżonych zasiadł znany i szanowany 65-letni starzec Jan Drachal. Oskarżony miał trzech synów; jeden z nich został zabity na froncie, drugi—Edward od kilku lat zaginiony—trzeci najmłodszy został w domu. W lutym 1922 r. wraca nagle syn Edward bez żadnych dowodów osobistych, w mówiący w ojca, iż wraca z niewoli bolszewickiej. Będąc chorym, pragnie wyjechać natychmiast na kurację do Poznania. Ojciec pragnąc syna ratować, udaje się do sekretarza gminy, p. Kosztownego, prosząc go o wydanie paszportu, obiecując dać za pominięcie niezbędnych formalności 50 tys. mk. Pan Kosztowny, biorąc pod uwagę, takt, że policja rok temu dopytywała się o Drachala Edwarda, domyśla się w takowym jakiegoś przestępstwa i każe przyjąć ojcu wieczorem, sam zaś o całym zdarzeniu melduje p. staroście Rembowskiemu, który w tym czasie był na inspekcji. Wieczorem p. Kosztowny odpowiedział ojcu, t. j. J. Drachalowi, iż paszport dla syna będzie gotów rano, po który syar musi osobiście przyjść. Jan Drachal, odchodząc pozostawił 50 tys. mk. za wydanie paszportu Starosta biorąc pod uwagę podejrzenia p. Kosztownego nakazał przodownikowi policji p. Kornemu zaarrestowanie nazajutrz syna Drachala, gdy ten wyjdzie z urzędu gminnego. Nazajutrz Korny zaarrestował E. Drachala, z tem, iż Warszawa go poszukuje, wdał się następnie w nim w rozmowę i obiecał mu, że go puści, pragnąc w ten sposób uczynić rozmowniejszym p. E. Drachala. Dzień przed tem Korny był w domu Drachala i nie zastawszy go, zostawił wezwanie, na mocy którego Jan Drachal stawiał się rano i został syna zaarrestowanego. Pragnąc ratować syna, prosił Kornego, by puścił go—i wręczył mu 15 tys. mk., gdy Korny nie chciał przyjąć, tłumacząc, iż przyjęcie łapówki grozi mu śmiercią—Jan Drachal wsunął mu 15 tys. mk. do kieszeni.

W sprawie syna Edwarda okazało się, iż tenże jest dwukrotnym dezerterskim, że jest poszukiwanym przez policję lwowską o zabójstwo żołnierza i przez policję wileńską o okradzenie kasy wojskowej—Edward Drachal odstawiony do Wilna, został tamże rozstrzelany. Oskarżonego Jana Drachala bronił wymownie adwokat Engelhardt, dowodząc sądownie, iż Jan Drachal został tylko sprowokowanym do dania łapówki. Sąd wydał wyrok, skazujący Jana Drachala na 2 miesiące więzienia.

Oskarżał prokurator Kowalewski, domagając się zastosowania do oskarżonego w całej rozciągłości ustawy o przekupstwie urzędnika, co grozi w myśl tejże ustawy więzieniem do lat 15.

— SKAZANI ZA PEDZENIE SPIRYTUSU.

W dniu 30 maja sąd rozpatrywał sprawę oskarżonych o pedzenie spirytusu w celu sprzedaży. Na ławie oskarżonych zasiadli: bracia Korytowscy, Wł. Kamiński i Jan Janasiak. Sąd z uwagi, iż było to celowe i dobrze zorganizowane przedsiębiorstwo, skazał 3-ch pierwszych—każdego na 6 miesięcy więzienia oraz 100 tys. mk. grzywny, w razie niemożności zapłacenia, dodatkowo po pół roku więzienia, Janasiaka zaś umiemił.

OFIARY:

Na Tow. Czerw. Krzyża złożył 15.000 marek L. Jarecki, właściciel majątku Łasków.

Z okazji zaręczyn p. Loli Krauzówny z p. Hermanem Berkowiczem składam na Tow. „Nasze Dzieci” mk. 1000. Ewa Wilczyńska.

Jan Kędziński składa na Inwalidów wojennych 1000 marek.

Bezimiennie złożone na ręce p. Umińskiej-Zakrzewskiej mk. 25000 przeznaczono na Inwalidów.

15000 mk., złożone przez p. Wałchowicza na ręce przewodniczącego Kaliskiego Tow. lekarskiego, Zarząd tegoż Towarzystwa składa w redakcji „Gazety Kaliskiej” na rzecz następujących instytucji:

5000 mar. na T-wo „Kropki mleka”;
5000 mar. na T-wo „Linax Hacedek”;
5000 mar. na T-wo Przeciwgruźlicze.

**Składajcie ofiary
na inwalidów wojennych.**

FABRYKA OGRODZENI DRUCIANYCH
J. SZCZĘPIKA
w Kaliszu, ul. Młynarska №. 9 (obok cmentarza) dc m własny. —

wykoruje wszelkie ogrodzenia z najlepszego drutu ocynkowanego jak to ogrodów, parków, łąk, podwórz, skwerów szkółek ogrodnich, cmentarzy grzebalnych jak również posiada stale drut kolczasty, skobelki, arfy—do węgla i żwiru, materace do łóżek, wycieraczki do nóg kraty do okien i t. p.
Ceny przystępne. 1473

DOBROWOLNA LICYTACJA

W środę, dnia 7. czerwca r. b. o godz. 2 1/2 po południu sprzedawac będą w Kotowiecku (pow. pleszewski) za gotówkę najwięcej dającemu na rachunek tego kogo dotyczy następujące towary:

- 1) 120 beczek kiszonej kapusty beczka m. w. 4 1/3 ctr.
 - 2) 10 beczek ogórków w gorczycy m w. 225 kg.,
 - 3) około 7000 kg. suszonych czerw. karotków (luźno),
 - 4) „ 10600 kg. mąki jarzynowej (kapuścianej) w skrzynkach brutto za netto,
 - 5) Partję nasion: pietruszkę gładką i zmarszczoną. Koriender, pomidory, rzedę, Mathiela, bicernis, Skabiosen, Tagettes we workach wzgl. woreczkach,
 - 6) Partję korzeni: ziele pieprzowe, cebula porowa, liście porowe, liście pietruszkowe, pasternak, cebulki selerowe, mąkę marchwianą, mąkę fasolową, suszoną cebulę, wszystko w skrzynkach tylko ziele pieprzowe luźno.
- Sprzedaz nastąpi franko stacja Kotowiecko. Miechy do zapakowania potrzebne, po cenie 700 mk. za sztukę są do dyspozycji.

R. fletanci przy jeździe tam i z powrotem mogą korzystać z wozu silnikowego kolei elektrycznej, który o godz. 2 na stacji w Ociążu będzie stał do dyspozycji.

Ostrów, dnia 30 maja 1922.

SZULC, kom. sąd. w Ostrowie, Ogrodowa 2.

Buro-Techniczne
Inż. S. PORADOWSKI
KALISZ,

ulica Tadeusza Kościuszki 20, telef. 62.
KUPOJE zużyte (przepracowane) **żarówki elektryczne.** 1446

Alluminium,
Reichgold, Bleichgold, Reichbleichgold najtaniej sprzedaje Poznański

WARSZAWA, Marszałkowska № 72. 1240

Motor 50 P.S.
„Diesel Benz“

zupełnie nowy do sprzedania
H. Szenfeld Kalisz, Wiejska № 18. 1593

SKLEP
do wynajęcia ul. Marjańska № 5. 1594

Kupię okazjnie dziecinny **WÓZEK**
sportowy Blizsza wiadomość w redakcji. 1600

Zginął Dowód osobisty
wydany przez urząd gminy Kalisz na imię Michała Przybyła. 1589

Zginął dowód tymczasowy
na imię B. Fiszmanowej wydany przez Magistrat Kalisza. 1531

Zginęła karta zwolnienia
wydana przez Szpital wojskowy w Toruniu na imię Romana Parczyńskiego rocznik 1900. 1590

Zginęło zaświadczenie od patentu

wydane przez I.bę Skarbową w Kaliszu na sprzedaż galantów na targu w Kaliszu, na imię Trajdy Waksmana. 1592

Zginęła karta powołania
wydana przez PKU. w Kaliszu na imię Józefa Krzyżanowskiego rocznik 1886. 1596

Zginęła Karta Powołania
wydana przez PKU. w Kaliszu na imię Enzel Feindlich rocznik 1898.

31 maja wyjeżdża

na 2 i pół tygodnia

Akuszer Dr. Kantorowicz Poznań.

RADA ZARZĄDZAJĄCA

Kaliskiej Fabryki Chemicznej, Sól i Acyjnej przypomina W. Panom Akcjonariuszom, iż z powodu nie dościa do skutku Walnego Zebrania w pierwszym terminie dnia 27 maja r. b. odbędzie się takowe w drugim terminie, ważne bez względu na ilość zgłoszonych akcji, w Kaliszu dnia 10 czerwca r. b. o godz. 6-ej po południu w lokalu Kaliskiego Oddziału Banku Handlowego w Warszawie. 1597

Kilka dzielnych ekspedjentek (tów) uczniów, uczennic z dobrych domów z lepszym wykształceniem szkolnym—ewentualnie wolontariuszy poszukuje do mającego w najbliższych dniach zostać otwartego magazynu białawców w Kaliszu: ZWĄZEK BŁ. WATNIKÓW T. Z. O. P.

Zgłoszenia z podaniem pretensji oraz dołąceniem fotografii uprasza się skierować do Firmy Władysław Kotliński Ostrów (Wielkop.) 1459

Najstarsza drukarnia w Kaliszu.

ŁADNIE

Największy zakład graficzny w ziemi Kaliskiej

DRUKARNIA „GAZETY KALISKIEJ”

SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ.

Wykonuje szybko i dokładnie wszelkie roboty wchodzące w zakres sztuki graficznej. Dzieła, broszury, książki handlowe i biurowe, formularze, druki dla p. pisarzy gminnych, afisze, klepsydry, zaproszenia ślubne oraz wszystkie inne druki. — Kompletnie nowy asortyment — — — czonek najnowszych kroi. — Własna introligatornia. — —

TANIO

SZYBKO

Maszyny poręczne poruszane elektrycznością

IDOKŁADNIE

Maszyny zecerskie Stereotypownia